TIBETAN NEWS

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་ཁྲིམས་ཀྱི་
སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་
བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་
གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Regd. No. HPTIB/2017/74104 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༡ རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

བོད་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༣ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། ལོ་ ༥༥ ཨང་། ༡༡ Vol. 55 Issue 11 Price Rs. 1 13th March 2024

Published by: Tsering Yangkyi, DIIR, **Printer:** Narthang Press (DIIR), CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA **Name of Editor:** Ngawang Thogmed,
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA Tel:+91-1892-222457/222510 **Email:** diiraddl.secy@tibet.net **Website:** www.bod.asia

བོད་མིའི་རང་དབང་སྒེར་ལངས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༥ ཉིན་མོར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བཞུགས་སྒར་དྷ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་ཆོས་ར་བར་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ནས་མ་བགྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་རྒྱ་དམར་བཙན་འཛུལ་བར་ཞི་རྒོལ་ཆེད་རང་དབང་སྒེར་ལངས་བྱས་པའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༥ དང་། རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཉིན་མོའི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཇར་མ་ནི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་བྷ་རན་ཊི་ (Michael Karl Brand) མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཌེ་ཕིཊ་ཨི་སི་མིཊ་ (David Smith) ལགས། ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མ་ཧི་ཀལ་མེག་ཀོར་མེག་ (Michael McCormack) ལགས། ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཨུམ་སྐུ་དེ་བྷུ་ར་ཨོ་ཉིལ་ (Deborah Mary O Neill) ལགས། ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཊེན་ཨི་སི་མིཊ་ (Dean Anthony Smith) ལགས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་ཆུང་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ། སྡེ་ཚན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་རྣམ་པ། གཞུང་དང་གཞུང་ཁོངས་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་འགན་འཛིན་དང་སེར་སྐྱ་མི་མང་སོགས་ཁྲོན་མི་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་བཅལ་བ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་མཛད་སྒོ་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དར་མཁའ་དབྱིངས་སུ་སྒྲེང་འཛུགས་གནང་སྐབས། བོད་ཀྱི་བློས་གར་ཚོགས་པས་རྫ་རོལ་དང་བཅས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་བླངས། དེ་ནས་བོད་དང་བོད་མིའི་ཕྱ་དོན་ཆེད་གཅེས་

པའི་ལུས་སྲོག་ཡོངས་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་བློས་གཏོང་གནང་བའི་རྒྱལ་གཅེས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། སྐུ་དྲན་གུས་འདུད་སྐད་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་རིང་ཞུས་གྲུབ་བསྟུན་བོད་ཀྱི་བློས་གར་ཚོགས་པས་རྫ་རོལ་དང་བཅས་གསུམ་བཅུའི་དྲན་གླུ་བླངས། དེ་རྗེས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་དང་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཨུམ་སྐུ་དེ་བྷུ་ར་ཨོ་ཉིལ་ལགས། ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མ་ཧི་ཀལ་མེག་ཀོར་མེག་ལགས། ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཌེ་ཕིཊ་ཨི་སི་མིཊ་ལགས། ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཊེན་ཨི་སི་མིཊ་ལགས་བཅས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་ནས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཇར་མ་ནི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་བྷ་རན་ཊི་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་བོད་ཀྱི་བློས་གར་ཚོགས་པས་བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་གསུང་བསྐུལ་དང་འབྲེལ་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མཉམ་དུ་འུར་འདོན་གནང་སྟེ་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་ཡོད་པ་བཅས། །

གསུམ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༠༣ ཚེས་ ༠༨ ཉིན་མོ་འདི་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཀྱི་བདག་པོ་བོད་མིའི་ཐོག་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་དྲག་གནོན་གྱི་ཁྲིམས་གཞི་བཏམས་པ་ནས་བཟུང་དེ་བར་མནར་གཅོད་དང་གཉའ་གནོན། བཤུ་གཞོག་འོག་བོད་མི་རྒྱལ་གཅེས་སེར་སྐྱ་པོ་མོ་ཐན་ཁྲིས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་དུས་མིན་རྐྱེན་ལམ་དུ་བཏང་བ་དང་། ཉེས་མེད་ཁྲི་ཚོ་མང་པོར་བཙོན་འཛུག་དང་མནར་གཅོད། དེ་བཞིན་གར་སོང་ཆ་མེད་བཟོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཀླ་ཀློའི་བྱ་སྤྱོད་འོག་དཀའ་སྡུག་ཚད་མེད་མྱོང་དང་མྱོང་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་ནང་གི་རྒྱལ་གཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། ཁོང་རྣམ་པའི་རྗེས་ཤུལ་ནང་མི་སྤུན་ཉེ་རྣམས་ལ་སྙིང་སྡུག་མཉམ་མྱོང་གི་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཞུ་ཆེད་དང་། ལྷག་པར་སྐུ་གཤེགས་རྒྱལ་གཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་རབས་ཕྱེད་བར་བྱས་བསགས་སྡིག་ལྟུང་ཅི་མཆིས་བྱང་ཞིང་དག་སྟེ་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱུད་མཐར་ཐུག་སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་འཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་གཅེས་སྐུ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་དང་། གསོད་རྡུང་བཀོལ་གསུམ་གྱི་དྲག་གནོན་འོག་མནར་གཅོད་མྱངས་དང་མྱོང་མུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞེན་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་པོ་མོ་ཐན་ཁྲིས་བར་གསུམ་གྱིས་ལུས་སྲོག་ཡོངས་སྤྲོད་བློས་གཏོང་གནང་མཁན་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་ཤུལ་ནང་མི་སྤུན་ཉེ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་མཚོན་སྣང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ཞིག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༠༣ ཚེས་ ༠༨ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩ ཐོག་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཐོག་དྷ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་མཆོག་སྤྱན་རས་ཟིའི་དྲུང་དུ་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་འབུལ་གཤོམ་དང་འབྲེལ། མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་དང་། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་ཆུང་རྣམ་པ། སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ། བཞུགས་སྒར་ཁུལ་གནས་སྡོད་རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་དགེ་བཙུན་སྡེ་ཚན་གསུམ། ཚོགས་སྡེ་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད། གཞན་ཡང་གཙུག་མར་གནས་པ་དང་སློབ་ཕྲུག་དང་། བྱུར་དུ་ལྷགས་པའི་དགེ་བཙུན་སྡེ་ཚན་གསུམ། དེ་བཞིན་མི་མང་སོགས་ཁྲོན་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་བཅལ་བ་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་གསུང་འདོན་གནང་སྐབས་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་བསྐོས་ནས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱབས་ཐོ་སྒྲིགས་སྤྱང་གནང་རྗེས་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ བར་སྨོན་ལམ་གསུང་འདོན་གནང་ཡོད།

དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། གསུམ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་འདི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༧།༡༩༨༨།༡༩༨༩ ལོར་བོད་ནང་མི་མང་གིས་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཧུ་ཅིན་ཏའོ་ཡིས་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་བསྡམ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཁེལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་བོད་མི་ཚང་མས་འབད་འབུངས་བྱས་ནས་སྐུ་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྲོག་བློས་བཏང་བ། བཙོན་ཁང་དུ་ཡུན་རིང་མནར་དགོས་པ་སོགས་དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་མྱོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་ཡིན་ནའང་བོད་སྤྱི་པའི་རྩ་དོན་སྣང་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་གཞིར་བཟུང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་ཏེ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་འདིའི་དྲན་རྟེན་སྣང་གསུམ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་འཆར་ཁམས་སྡེ་དགེ་ཁུལ་དུ་མི་མང་ནས་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འཐབ་རྩོད་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་ལ་བསམ་ཤེས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འཛིན་བཟུང་དང་བཙོན་འཛུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁམས་སྡེ་དགེ་ཁུལ་དང་འཛམ་ཐང་ཁུལ་དུ་མི་མང་པོ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མནར་བཞིན་ཡོད་སྐབས། དེ་དག་ལ་འང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་མཚོན་ཆེད་དུ་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ཕུང་ར་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༡ བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༡ རེས་གཟའ་ཟླ་བ་ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་ ༢ ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་དུ་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༡ པ་དེ་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་དང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཅིག་ཕྱོགས་ཕུང་ར་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད།

སྐབས་དེར་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དང་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་མཐོར་འདེགས་ཡོང་ཐབས་ཐད་གོ་བསྡུར་ཕྱུག་པོ་གནང་དགོས་གལ་སྐོར་དང་། དེ་མཚུངས་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་ལས་དོན་དོན་འབྲེལ་ཡོང་སྐད་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༥༡ པའི་ཐོག་ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་དང་ལྡི་ལི་བསམ་ཡས་གླིང་གི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་ལགས། འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སོགས་ལྷན་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བུད་མེད་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༨ ཉིན་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ཚན་པས་གངས་སྐྱིད་

སྲིད་སྐྱོང་ཚོགས་ཁང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བུད་མེད་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༣ ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག དབུས་འཐེབས་བསྡུ་ལས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དང་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་གཅིག་ཕྱོགས་དཔེ་ཟུར་དབང་འདུས་ཚེ་རིང་མཆོག དེ་བཞིན་འཛར་མན་ཉི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་མེ་ཀལ་རྦ་རན་ཊི་ (Michael Brand) མཆོག་དང་། འཛར་མན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་ཁུར་བ་ཀཱ་ཡི་མུ་ལར (Kai Muller) ལགས། མེ་ཀལ་ (Michael Gutsche) ལགས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་དང་སྤྱི་ཞུའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་ཐོག་མར་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་སྐྱིད་ལགས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་གནང་གཞུང་མཆམས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ཚན་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བུད་མེད་ཉིན་མོ་ལོ་ལྟར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་བཞིན་ཡོད། འདི་ལོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བུད་མེད་ཉིན་མོའི་བརྗོད་གཞི་ནི་ (Invest in Women: Accelerate progress) ཞེས་བཞག་ཡོད་པ་འདི་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲིན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡར་རྒྱལ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་ལུང་པ་སྐྱོ་བའི་ནང་བུད་མེད་ལ་ཐོབ་ཐང་ཚད་ལྡན་མེད་པ་དེ་ཚོའི་གནས་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་དང་སྡུགས་ནས་ཡོང་བཞིན་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་བོད་ནས་ཡོང་སྐབས་ཕོ་མོའི་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱིས་ཁྲུལ་ཁ་ཤས་ནང་ཕོ་མོ་དབྱེ་འབྱེད་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད། བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་སྐྱབས་རྗེ་ཀུན་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་འོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ནང་དུ་འང་བུད་མེད་སློབ་གྲུབ་འབད་བརྩོན་གནང་བ་ནང་ལྟར་ཕལ་ཆེར་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་༤།༥ ནས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བུད་མེད་གཅིག་ངེས་པར་དུ་སླེབ་དགོས་པའི་ས་ དམིགས་དེ་འདྲ་བསྟན་གནང་བ་རེད། སྐྱེ་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ནང་ཕྱུགས་འབྱུངས་རིང་པོ་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་མེད་པ་དང་། ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བུད་མེད་མང་བ་ཞིག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་ལ་སླེབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པར་གཟིགས་ནས་གོམས་པ་སྦྱོང་གནང་བ་ཞིག་རེད། བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་བུད་མེད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ནུས་སྟོབས་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་དང་འཛོན་ཐང་ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་བུད་མེད་ལ་ཟུར་དུ་ས་དམིགས་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་ཕོ་དང་འདྲ་མཉམ་བྱས་ནས་རྩོད་དེ་ཡར་སླེབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡོད། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱི་འདི་ཟུར་དུ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡོད། ཤེས་ཡོད་སྡོད་ཕྱོགས་ལ་མཚོན་ན། བཙན་བྱོལ་ལ་སླེབས་པ་ནས་བཟུང་སྐྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་འོག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཕོ་མོ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༧༥ རིང་སྤྱི་ཚོགས་གསོ་སྐྱོང་ཐུབ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་བརྗོད་གཞི་དེ་དང་འབྲེལ་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ལས་འགན་ཡོད་པ་དང་། བུད་མེད་ནུས་པ་དང་ལྡན་ན་རང་གི་ཁྲིམས་ཚང་ཙམ་མ་ཟད་སྤྱི་ཚོགས་ལའང་ཕན་གྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་པ་བཅས།།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་སྐུ་མགྲོན་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡ་དང་འཛར་མ་ནིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པས་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མིའི་རང་དབང་སྒེར་ལངས་གསུམ་བཅུ་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༥ པའི་གཞུང་འབྲེལ་སྐུ་མགྲོན་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡ་དང་འཛར་མ་ནིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པས་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དུན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་ཡོད།

གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ཐོག་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཐུང་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཊིན་སི་མིཏ་ (Dean Smith) ལགས་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་ཨོ་སྒྲིང་གི་སྲིད་བློན་གཞོན་པ་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་མ་ཏི་ཀལ་མེག་ཀོར་མེག་ (Michael McCormack) ལགས། དགྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྕམ་སྐུ་དེ་བུ་ར་ཨོ་ནེལ་ (Deborah O Nell) ལགས། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཊེ་ཕིཊ་ཨི་སི་མིཏ་ (David Smith) ལགས། འཛར་མ་ནི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་རྦ་རན་ཊི་ (Michael Karl Brand) ལགས་ཕེབས་ཞུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ཐོག་འཛར་མན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་རྦ་རན་ཊི་ (Michael Brand) ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་འགལ་ཐོག་ནས་བོད་མི་གཙོས་པའི་ཡུ་གུར་སོགས་ལ་དྲག་གནོན་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་བབ་དང་འགལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཨུ་རུ་སུ་དང་དྲག་སྤྱོད་རིང་ལུགས་པ་སོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ནས་ཨེ་ཤ་ཡ་དང་དཀྱིལ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཁུལ་དུ་དྲག་པོའི་བྱ་སྤྱོད་མང་དག་ཅིག་སྤེལ་ཡོད། འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ཁུལ་དུ་རྩོད་རྙོག་མང་དག་ཅིག་སློང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཙམ་མིན་པར་རྒྱ་གར་གྱི་བདེ་འཇགས་གཙོས་པའི་ཨེ་ཤ་ཡའི་བདེ་འཇགས་ལའང་འབྲེལ་བ་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གཏན་འཛུགས་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་ཏེ་བོད་ཕྲུག་རྣམས་བཙན་གྱིས་ཕ་མ་དང་ཁ་བྲལ་བཅུག་སྟེ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ངོ་བོ། རིག་གཞུང་སོགས་རྩ་མེད་གཏོང་ཐབས་བྱེད་མུས་ཡིན་པར་བློ་ཕམ་ཡོད་སྐོར་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཐུང་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཊིན་སི་མིཏ་ (Dean Smith) ལགས་ཀྱིས་ཁོང་རྣམས་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བཞུགས་སྒར་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་སྐྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་བར་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་ཞེས་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་བོད་མིའི་ཐོག་དྲག་གནོན་ཅན་གྱི་སྲིད་ཇུས་འདྲ་མིན་ལག་བསྟར་གྱིས་བོད་རིགས་རྣམས་རྒྱ་རིགས་སུ་བསྒྱུར་ཐབས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་ཁག་ལ་བརྩི་མེད་ཇོག་རོལ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པར་སྐྱོན་བརྗོད་ནན་པོ་དང་འབྲེལ། བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་ལ་རོགས་པ་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད་སྐོར་གསུངས་ཡོད། ཨོསྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྷུམ་སྐུ་དེ་བུ་ར་ཨོ་ནེལ་ (Deborah Mary O Neill) ལགས་ཀྱིས་བོད་ནང་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་། འགྲོ་འོང་རང་དབང་། སྐད་ཡིག་རང་དབང་བཅས་ལ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་བློ་ཆབས་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཆེད་འཛུགས་བྱས་པའི་གཏན་འཛུགས་སློབ་གྲྭ་གཙོས་པའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐྱི་དང་། ལྷག་པར་སྐྱེ་དགེ་ཁུལ་གྱི་གནས་སྟངས་ཐད་ཤེས་རྟོགས་གང་ཐུབ་གནང་སྙེ་ཕྱིར་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་རྗེས་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་གཞན་རྣམས་ལའང་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་རྗེས་གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་༧རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཐེ་གཏོགས་བྱ་དབང་མེད་པར་མངོན་གསལ་གནང་སོང་། གཞན་ཡང་ཉེ་ལམ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ནང་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ཀྱིས་ཁྲིམས་འཆར་གཏན་འབེབས་གནང་བ་བཞིན་ཨོ་སྒྲིང་དང་འཛར་མ་ནིའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་དེ་ལྟར་གནང་འཆར་སྐོར་ལ་དྲི་བ་བཏང་སྐབས། ཨོ་སྒྲིང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་ངོས་ནས་སྤྱིར་ཨོ་སྒྲིང་དང་ཨ་རི་གཉིས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནའང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་འཆར་གཏན་འབེབས་སྐད་ཐུགས་སྣང་དང་འབད་བརྩོན་གནང་བཞིན་སྐོར་གསུངས་པ་མ་ཟད། འཛར་མ་ནི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་ངོས་ནས་གཙོ་བོ་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་རྒྱ་ནག་ལ་རྟེན་རྒྱུ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གལ་ཆེ་བ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་གསུངས་སོང་།

བོད་མིའི་རང་དབང་གསར་ཤོག་གི་སྒྲ་ལྡན་གསར་འགྱུར་ Spotify བཀོལ་སྤྱོད་མཉེན་ཆས་ (Tibetan Freedom) ཞེས་པའི་མཚན་བྱང་འོག་གསན་གནང་ཡོང་བ་ཞུ།

བོད་ཀྱི་གྲངས་འཛིན་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་མཉམ་བསྡུས་ཚོགས་སྡེའི་ཚོགས་ཆེན་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་ན་སའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཧྲེན་གཞི་བྱས་པའི་ཨིམ་པི་རི་ཡལ་ (Imperial Heights) ཞེས་པའི་གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གྲངས་འཛིན་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་མཉམ་བསྡུས་ཚོགས་སྡེའི་ཚོགས་ཆེན་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཚོགས་ཆེན་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་དང་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་གཅིག་ཚོགས་སྲིན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་རྒྱ་གར་ཁྲལ་གྱི་ཨ་རིའི་རོགས་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཝུམ་སྐུ་ཕྱི་ན་རེ་ཌི་ལགས། ཆོས་རིག་དྲུང་འཕར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལགས། དགོན་སྡེ་ཁག་ ༥༩ དང་རིག་གཞུང་གི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ ༡༠ ཡི་སྐུ་ཚབ་སོགས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

ཚོགས་ཆེན་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་ཐོག་སྲི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུང་འཕྲིན་ཞིག་སྩལ་བ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འཕྲིན་དེའི་ནང་སྲི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དུས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་འཚམ་པའི་༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྩ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་ཁག་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་བོད་ཀྱི་གྲངས་འཛིན་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་བཞིན་བོད་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་གཅེས་ནོར་བདག་གཅེས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་བཀའ་སྩལ་ཞིང་། མཉམ་འདུས་ཚོགས་སྡེའི་ཚོགས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་བཅར་བའི་རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་འབྱུས་མི་རྣམས་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་། འབྲེལ་ཡོད་སྦྱིན་བདག་དང་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་གསོལ་བསྟགས་བརྗོད་མཛད་ཡོད།

མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་དང་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་གཅིག་ཚོགས་སྲིན་པ་ཚེ་

རིང་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་གྲངས་འཛིན་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་བཞིན་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཡིག་རྙིང་དང་། དཔེ་རྙིང་ཁག་དུས་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གཅེས་ཀྱིས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་ནས་ལྟ་ཀློག་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་སྐབས། བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༦ པའི་ལས་གཞི་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱུགས་རྒྱང་རིན་པོར་མང་ཚོགས་ལ་རྒྱ་ཆེ་སར་ཁྱབ་ཕན་གསོ་བའི་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན་སྐོར་གསུང་ཡོད།

དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་རྒྱ་གར་ཁྲལ་གྱི་ཨ་རིའི་རོགས་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཝུམ་སྐུ་ཕྱི་ན་རེ་ཌི་ (Veena Reddy) ལགས་ཀྱིས་གྲངས་འཛིན་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གོམ་སྟབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལས་གཞི་འདི་ནས་བོད་མི་ཚོས་རང་རང་སོ་སོའི་རྩ་ཆེ་བའི་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྷག་བསམ་དེ་དག་མངོན་གྱི་ཡོད་པ་གསུང་ཡོད།

ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་འཕར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གྲངས་འཛིན་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་གཞིའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། ད་ཕན་གྱི་ལས་བསྒོམས་སྙིང་བསྡུས་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་ཡོད་པ་རེད། །

བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ལྡོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༡ དང་ ༡༣ བཅས་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཤེས་ལྷན་འཁན་འཛིན་ནས་ཕེབས་བསུ་དང་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

ཚོགས་ཁང་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ལྡོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ ༩།༣༠ ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྲིན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གཙོས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ལྷུང་ར་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་། ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར་ལགས། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལགས། གཞན་ཡང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་བཅས་ཚང་དེ་རྗེས་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར་ལགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་དགོས་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་གཞི་ཕྱུགས་རྒྱང་རིང་པོ་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་སློབ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་དགོས་པ། དགེ་རྒན་རྣམས་ནས་ཀྱང་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས་པ། དེ་བཞིན་སྤྲོད་རྒྱུན་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སློབ་ཁྲིད་གནང་དགོས་གལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ལྷུང་ར་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཙོས་པའི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་འདས་པའི་ལོ་གཉིས་རིང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ། འཛིན་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་དང་། ཕྱུ་གུ། དགེ་རྒན། ཕ་མ་བཅས་དང་ལྷན་བཀའ་མོལ་གནང་བས་ཡི་རངས་བསྟགས་བརྗོད་གནང་བ་དང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ངོས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ནང་མ་སུ་རི་དང་། གོ་པླལ་པུར། ཀ་སྦུག ལུགས་བསམ་བཅས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཤེས་ཡོན་འདུ་འཛོམས་གོ་སྒྲིག་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་ལུགས་དང་། དེ་བཞིན་སྤྲོལ་ཛམ་དང་། ཨོ་སྒྲེ་ལི་ཡ། སུད་སི་བཅས་ཀྱི་གཟའ་མཇུག་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་དྲ་ཐོག་སློབ་ཁྲིད་གནང་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཐོན་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་པ་དང་སྦྲགས། མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་གཞི་གནང་འཆར་ཡོད་སྐོར་སོགས་གསུངས། དེ་མཚུངས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འཛིན་རིམ་ ༥ དང་ ༨ པའི་སྤྱི་ཡོངས་ཡིག་རྒྱུགས་ (Common Examination) གཏན་འབེབས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཡིག་ཚོགས་ཐེངས་སྐབས་གཏོང་ཡིག་དང་སྐན་ཞུ་འབྲི་སློབ་གཏན་འབེབས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་ནས་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྲིན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་དེང་སང་སློབ་གྲྭ་དང་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་དང་གྲྭ་བཙུན་གྲངས་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐོར་དང་། མ་འོངས་པར་གནས་སྟངས་དེ་དང་འཚམ་པའི་ལས་འཆར་བཟོ་དགོས་པ། དེ་དག་གི་གྲངས་ཐོ་ཚད་ལྡན་ཞིག་བསྡུ་རུབ་བྱེད་དགོས་གལ་སྐོར་ནན་བཤད་གནང་བ་དང་། འབྲེལ། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྒྲིག་གཞི་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོམ་གཞི་ལེགས་བཅོས་གནང་དགོས་གལ་དང་། གཟའ་མཇུག་སློབ་གྲྭ་ཚོགས་དཀའ་བའི་ས་ཁུལ་དུ་དྲ་ཐོག་སློབ་ཁྲིད་གནང་དགོས་རྒྱུ་བཅས་གསུང་བཤད་གནང་།

བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ལྡོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཙོས་པའི་ཚོགས་མི་བཅུ་པོ་ནས་ཚོགས་བཅར་ཞུས་ཡོད། ཚོགས་མིའི་ཁོངས་སུ་བཀའ་ཤག་གིས་ཐད་བསྐོས་ཚོགས་གཙོ་དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར་ལགས་དང་། བཀའ་ཤག་གིས་ཐད་བསྐོས་ཚོགས་མི་དང་དྲུང་ཆེ་གཅིག་ལྡོགས་དྲུང་འཕར་བསྟན་འཛིན་པདྨ་ལགས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་ཤེས་ཡོན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་དྲུང་འཕར་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ་ལགས། རྡ་ས་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཤེས་ཡོན་ངེས་སྟོན་པ་བསྟན་འཛིན་མཆན་ལེགས་སམ་འབྲུག་ཚེ་རིང་ལགས། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་འབུམ་རམས་པ་སངས་དོན་གྲུབ་ལགས། སཾ་བྷོ་ཊ་བོད་སློབ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ལགས། བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་བདེ་རྩའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ལགས། བཀའ་ཤག་གིས་ཐད་བསྐོས་གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཁྲོད་ལས་པ་གསུམ་ལྷ་ཊ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རིག་གནས་སློབ་དཔོན་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་ལགས། ས་རྣ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་དཔོན་སྤྱི་ཟུར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལགས། སྣང་ཏོག་དཔལ་ཁང་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྤྱི་སྤྱི་ཟུར་དཔལ་ཁང་ཉི་མ་དོན་གྲུབ་ལགས་བཅས་ཡིན། །

འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་ཧྲ་རེནཊ་མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཕེབས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༨ ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་ ༢།༣༠ ཐོག་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་ ཧྲ་རེནཊ་ (Michael Brand) མཆོག་དང་། འཇར་མན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་ཁུར་བ་ཀ་ཡེ་◌ྨ་སྨུ་ལར་ (Kai Muller) མཆོག ལས་བྱེད་མེ་ཀལ་ (Micheal Gutsche) ལགས་དང་ལྷན་དུ་སྲུད་སི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྐྱིད་ལགས་བཅས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་སུ་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་ནས་ཐོག་མར་ཕེབས་རྣམས་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། འཇར་མན་གཞུང་དང་བློ་མཐུན་གཅིག་པའི་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་རྣམ་པ། དམིགས་བསལ་ཁོང་རྣམ་པ་འདིར་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་བོད་འདི་ད་ལྟའང་ཕྱི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བརྗེད་མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ལ་བརྡ་ལན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་སོང་།

དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ནས་བཟུང་བོད་ནང་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་འབྱུང་བཞིན་པ་ཞིག་སྟེ། བོད་ཁམས་སྡེ་དགེའི་ནང་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་ཕ་མེས་ནས་གནས་བཞིན་པའི་གྲོང་ཚོ་དང་གནའ་རབས་ཀྱི་དགོན་པ་ཡོད་སར་གློག་ཁང་ཆེ་གྲས་གསར་རྒྱག་གི་ལས་གཞི་སྒྲིལ་ཆེད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འབྲི་ཆུའི་བཞུར་རྒྱུན་དུ་སྐམ་ཐོག་ཆུ་མཛོད་འཛུགས་སྐྲུན་ལས་གཞི་འདིས་རྐྱེན་པས་འབྲི་ཆུ་ཤར་རྒྱུད་ཀྱི་གྲོང་ཚོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དང་། འབྲི་ཆུ་ནུབ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་གི་མི་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བཙན་དབང་གིས་གནས་སྤོ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་ཞིང་སྐུ་གདུང་རྩ་ཆེན་རིགས་དང་གནའ་རབས་ཀྱི་ལྷེབས་རིས་ཡོད་པའི་དགོན་པ་མང་པོ་སོགས་གཏོར་བཤིག་གཏོང་འཆར་ལ་ཁུལ་དེ་དག་ཏུ་གནས་སྡོད་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཞི་བའི་འདུ་འཛོམས་དང་ཞུ་སྐུལ་བྱས་པར། གློ་བུར་དུ་ཉེན་རྟོག་པ་མང་པོ་ཞིག་བསླེབས་ཏེ་བོད་མི་གང་བྱུང་འཛུ་བཟུང་གཅར་རྡུང་བཏང་རྐྱེན་སྣན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སེར་སྐྱ་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་སྡེབས་ལ་འཛིན་བཟུང་བཙན་འཁྲིད་ཀྱིས་མི་མང་གི་འགྲོ་འདུག་ཐོག་དམ་དྲག་ཤུགས་ཆེ་བྱས་པ་སོགས་ཉེ་ཆར་བྱུང་བའི་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དྲ་ལམ་དང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་སོགས་སུ་གནས་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་དཔང་རྟགས་དང་བཅས་པ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་པ་དེས། རྒྱ་གཞུང་གི་དབུས་དང་ས་གནས་ལས་བྱེད་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ངོ་གནོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད་པས་མ་ཚད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཕྱི་སྣོད་ཁོར་ཡུག་ལ་གཏོར་སྐྱོན་དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་མནར་གཅོད་གཏོང་མཚམས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་དངོས་ར་གསལ་པོ་འཐོད་ཡོད། སྡེ་དགེའི་ཞི་བའི་མི་མང་ཉེས་མེད་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ཡོངས་རྫོགས་འཕྲལ་མར་གློད་བཀྲོལ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། མི་མང་གི་རེ་འདུན་དང་མངོན་འདོད་ལ་གུས་བརྩི་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་གཞུང་ལ་བཙན་ལན་སྤྲོད་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེ་དང་འབོད་སྐུལ་ཞུས་གནང་སོང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ཧ་རམ་ས་ལར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོའི་འཕེལ་རྒྱས་བསྟི་གནས་ཁང་གི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལོའི་རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱལ་མཚམས་བརྒལ་བའི་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་དྲག་གནོན་དང་བསྙུན་གཅེར་གཏོང་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད་པའི་སྣན་བྲོ་ (Chinese Transnational Repression of Tibetan Diaspora Communities 2024) ཞིག་བཏོན་པའི་ནང་། རྒྱ་དམར་གྱི་གསང་ཇུལ་བས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་དང་། རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པའི་སྤུན་ཟླའི་དབར་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་ཁག་ཏུ་བཏང་སྟེ་འབྲེལ་མཐུད་མི་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་གཞི་ངན་གཡོམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་གནང་སོང་། བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་ལ། བོད་དེ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་འདས་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་རིང་ཁྲིམས་འགལ་གྱིས་དམ་བཟུང་འོག་ཚུད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་དེ་གནའ་རྫ་མོ་ནས་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཁུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ནག་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་མགོ་སྐོར་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་འཛམ་གླིང་མི་མང་རྣམས་བསླུ་ཁྲིད་བྱ་སྤྱོད་དེའི་འོག་ཚུད་ཐབས་མེད་པ་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་འགའ་རིང་གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་གི་བསམ་འཆར་ཡང་རྒྱ་གཞུང་ལ་སྤྲད་ཟིན་ཡང་རྒྱ་གཞུང་ནས་ད་བར་འགན་ཁུར་ཇི་བཞིན་མ་བླངས་པའི་སྐོར་ལའང་གསུངས་གནང་སོང་།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལོ་མང་སྔ་ལས་བསྐྱོན་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་དང་མི་མང་སོགས་ཀྱིས་བོད་དང་བོད་མིར་ཚད་མཐོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་པ་ལྟར། འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ནང་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་ ༼Promoting a Resolution to the Tibet China Dispute Act (HR 533)༽ ལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀས་ཚད་མཐོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱིས་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་ཐུབ་པའི་སྐོར་གསུངས་པ་དང་། འབོད་སྐུལ་དུ་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་ཁྱེར་ཐུབ་པའི་རེ་སྐུལ་ཞུས་གནང་སོང་།

དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཧ་རམ་ས་ལར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་བསྟི་གནས་ཁང་གི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱལ་མཚམས་བརྒལ་བའི་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་དྲག་གནོན་དང་། བསྙུན་གཅེར་གཏོང་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད་པའི་སྣན་བྲོ་ (Chinese Transnational Repression of Tibetan Diaspora Communities 2024) ཞིག་བཏོན་པའི་སྐོར། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བྱིས་པ་སློང་ཕྲུག་མང་པོ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲྭའི་ནང་བཙན་ཤེད་ཐོག་སློབ་འཇུག་བྱེད་བཅུག་སྟེ། བོད་རིགས་རྣམས་རྒྱ་རིགས་སུ་བསྒྱུར་ཐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་ཁག་ལ་རྩིས་མེད་རྟོག་རོལ་བཏང་ནས་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་རིགས་རྫས་ (DNA) བསྡུ་རུབ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་མི་བཟོད་པར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ནས་བཟུང་ད་བར་བོད་མི་གྲངས་ ༡༥༧ གྱིས་བོད་དོན་ཆེད་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་ཞུལ་བའི་སྐོར་བཅས་གསུངས་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་བོད་མཐོ་སྒང་དེ་འཛམ་གླིང་ལ་གལ་གནད་ཆེ་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ཏེ་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། བོད་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་འཛམ་གླིང་ས་ཡི་མཐོ་སྒང་ངམ་སྣེ་གསུམ་པ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་གངས་རི་དེ་དག་ནས་ཨེ་ཤི་ཡའི་སྲོག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆུ་བོ་མང་པོ་འབྱོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཆུ་བོ་དེ་དག་ལ་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོའི་འཚོ་བ་བརྟེན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གིས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཁོ་ནར་དམིགས་ཏེ་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཤིག་བཏང་དང་གཏོང་མུས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ཆུ་མཛོད་བརྒྱབ་སྟེ། ཉེ་འཁོར་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཉེན་ཁ་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་སུ་གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་འགན་ཁུར་ལྡན་པ་བཟོ་དགོས་སྐོར། རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་མཐོ་སྒང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་གལ་གནད་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་ཚད་ལྡན་གནང་དགོས་སྐོར་གསུངས་གནང་སོང་།

དེ་རྗེས་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་ ཧྲ་རེནཊ་མཆོག་ནས་ཀྱང་བོད་མི་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་ཡོད་སྐོར་དང་། ཁོང་ནས་བོད་དོན་ཐོག་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྡིངས་ཆའི་སྟེང་བོད་དོན་ཐོག་གོ་རྟོགས་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་གནང་སོང་ལ། དམིགས་བསལ་གྱིས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་མི་ཚོར་མང་གཙོ་གསོལ་རས་གནང་བ་འདི་ཧ་ཅང་གིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་གནང་སོང་།

དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་ནས་ཁོང་རྣམ་པ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྣེ་ཁྲིད་དང་སྦྲགས། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་གནང་སོང་བ་བཅས། །